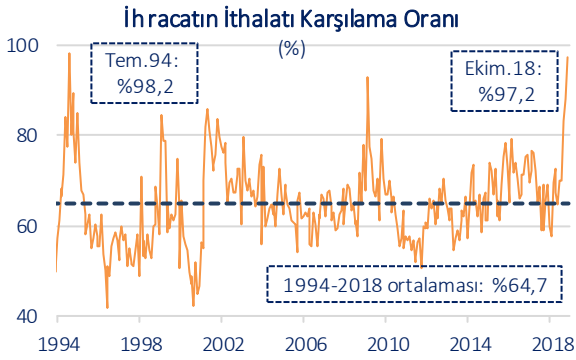

Dış ticaret açığındaki daralma hız kazandı.

Ekim ayında ihracat yıllık bazda %13 oranında artarak 15,7 milyar USD olurken, ithalat hacmi aynı dönemde %23,8'lik düşüşle 16,2 milyar USD'ye geriledi. Böylece Ekim ayında dış ticaret açığındaki daralma yıllık bazda %93,8'e ulaşırken, dış ticaret açığı 456 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise %97,2 ile Temmuz 1994'ten bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

12 aylık kümülatif ihracat hacmi Ekim'de 166,7 milyar USD ile tarihi yüksek düzeye çıktı. Bu dönemde ithalat hacmi ekonomik aktivitede yaşanan ivme kaybı paralelinde baskı altında kalarak 234 milyar USD oldu. Böylece 12 aylık dış ticaret açığı Eylül ayına kıyasla 6,8 milyar USD düşüşle 67,2 milyar USD düzeyine geriledi. 12 aylık ihracatın ithalatı karşılama oranı yükselişini sürdürerek %71,3 düzeyine çıktı.

Demir çelik ihracatında güçlü seyir sürüyor.

Ekim ayında başlıca ihracatçı sektörlerin tümünde ihracat hacmi genişledi. İhracatın yıllık bazda %17,1 arttığı motorlu kara taşıtları Ekim'de 2,5 milyar USD ile en fazla ihracat yapılan fasıl oldu. Motorlu kara taşıtlarını kazanlar ve makineler ile ihracatı Ekim'de yıllık bazda %70,4 genişleyen demir çelik ihracatı izledi.

Ocak-Ekim dönemine ait ihracat rakamlarına bakıldığında yılın ilk on ayında parasal olmayan altın ihracatındaki düşüş paralelinde kıymetli metal ihracatındaki gerileme dikkat çekiyor. ABD yaptırımlarına karşın ihracatı Ocak-Ekim döneminde %40,4 oranında yükselen demir çelik, bu dönemde ihracat artışına en fazla katkı sağlayan fasıl oldu.

Irak'a yönelik ihracat toparlanıyor.

Almanya en büyük ihracat pazarımız olmaya Ekim ayında da

devam ederken, İngiltere ve İtalya bu ülkeyi izledi. Geçtiğimiz sene jeopolitik gelişmeler nedeniyle baskı altında kalan Irak'a yönelik ihracat, Ekim'de yıllık bazda %31,1 ile yüksek oranlı artarak toparlanma sinyalleri verdi.

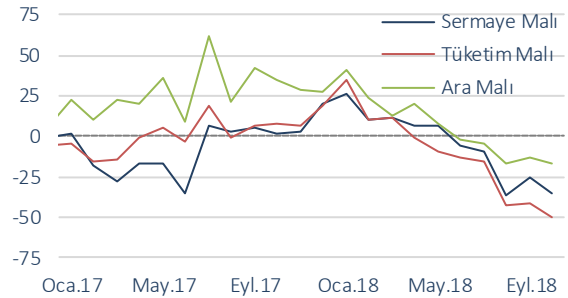
12 aylık kümülatif verilere göre en önemli ticaret partnerimiz olmayı sürdüren AB ülkelerinin toplam ihracatımızdan aldığı pay %49,9 ile 2008'den bu yana en yüksek düzeye ulaştı.

Tüketim malı ithalatında sert düşüş...

Ham petrol ithalatının miktar bazında yıllık %11,2 gerilemesine karşın, enerji fiyatlarının Ekim 2017'ye göre yüksek seyretmesine bağlı olarak mineral yakıtlar ithalatı Ekim'de artış kaydetti. Öte yandan, neredeyse diğer tüm fasıllarda ithalatın yıllık bazda gerilediği görülüyor. Özellikle, motorlu kara taşıtları ile elektrikli makine ve cihazların ithalatı %50'nin üzerinde düşüş kaydetti.

Ekim'de iç talepteki zayıf seyrin sürmesi paralelinde tüketim malı ithalatındaki yıllık daralma hız kazanarak %50,2 oldu. Bu dönemde sermaye malı ithalatı da %34,9 ile hızlı biçimde gerileyerek ekonomik aktivitedeki ivme kaybını teyit etti.

Geniş Ekonomik Sınıflandırmaya Göre İthalat (yıllık % değişim)

Beklentiler...

İç talepte yaşanan düşüş ithalat hacmi üzerinde baskı yaratmaya devam ediyor. Söz konusu daralmanın yılın geri kalanında süreceği öngörülüyor. İhracat tarafında ise güçlü görünüm sürüyor. Bu çerçevede, dış ticaret açığının azalmaya devam ederek cari dengedeki iyileşmeye destek olacağını düşünüyoruz. Enerji fiyatlarında son dönemde kaydedilen gerilemenin de dış ticaret açığı ve cari dengeye olumlu yansıtacağını düşünüyoruz.

Dış Ticaret Dengesi

(milyar USD)

	Ekim		Değişim (%)	Ocak-Ekim		Değişim (%)
	2017	2018		2017	2018	
ihracat	13,9	15,7	13,0	129,0	138,7	7,6
ithalat	21,2	16,2	-23,8	190,2	190,3	0,1
Dış Ticaret Dengesi	-7,3	-0,5	-93,8	-61,2	-51,6	-15,7
Karşılama Oranı (%)	65,6	97,2	-	67,8	72,9	-

Kaynak: Datastream, TÜİK

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bařekonomist izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker řahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayřim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.